

ГИМНАЗИЯ С ПРЕПОДАВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ “СИМЕОН РАДЕВ” -
2304 Перник, ул. ”Бл.Гебрев” 17; тел.: 076/ 67 01 40; 67 01 20
www.simeonradev.org; e-mail: info-1403220@edu.mon.bg

Утвърдил:
Директор:
(Т. Крумова)

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА

2023/2028 година

Приета на заседание на ПС от 15.09.2023г. с протокол № 1
Съгласувана с Обществен съвет – Протокол №1/04.10.2023г.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГПЧЕ „СИМЕОН РАДЕВ“

Стратегията на ГПЧЕ „Симеон Радев“ е разработена на основание чл. 263, ал.1, т. 1 от ЗПУО и чл.7, ал.1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол на публичния сектор. В съответствие с разпоредбите на чл. 263, ал.4 от ЗПУО стратегията е насочена към изпълнение на стратегическите и специфичните цели на следните приоритетни области:

- Качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
- Патриотично образование, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
- Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
- Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
- Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
- Приобщаване на деца и ученици;
- Противодействие на тормоза и насилието;
- Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Настоящата Стратегия за развитие на ГПЧЕ „Симеон Радев“ е съобразена със:

- Стратегическа рамка за образование, обучение и учене в Република България (2021-2030);
- Доклад на ЕК по образование;
- План на ЕС за действие в областта на цифровото образование 2021-2027 година;
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции 2019-2030 година;
- Закон за предучилищно и училищно образование;
- Конвенция на ООН за правата на детето, която е ратифицирана и е станала част от вътрешното ни законодателство;
- Закон за закрила на детето;
- Държавни образователни стандарти по чл.22 от ЗПУО;
- Национален план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания в системата на народната просвета;

- Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта;
- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата;
- Регионални приоритети на средното образование – чл. 196. ЗПУО;
- Общински политики в средното образование – чл.197 от ЗПУО;
- Общинска образователно програма 2020 – 2022 година

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ГПЧЕ „СИМЕОН РАДЕВ“

Кратки исторически данни:

ГПЧЕ "Симеон Радев" се намира в град Перник - административен, стопански и културен център на едноименната община и област. Дълги години е един от промишлените центрове на Югозападна България. В момента голяма част от производствата в региона не съществуват, което е в основата на миграционните процеси. Близостта на града до столицата, до известна степен намалява процента на безработицата, тъй като част от населението намира поминък в София. Ниската раждаемост е фактор, който се отразява негативно на реализиране на план-приема.

На този етап все още някои производства в областта на черната металургия, минното дело, строителната индустрия продължават да функционират с намален капацитет. Заетост на част от населението се осигурява и от дейности в обслужващата сфера.

Основни характеристики на училището:

ГПЧЕ „Симеон Радев” е училище, което предлага обучение в профил „Чужди езици“- английски, немски и френски език по стандартите на европейската езикова рамка и „Софтуерни и хардуерни науки“ с интензивно изучаване на английски, немски и френски език. В училището се обучават ученици от осми до дванадесети клас, които в една конкурентна и добронамерена среда развиват своите знания и умения, придобивайки ключови компетентности в различните културно-образователни области. Учениците формират универсални общочовешки ценности в духа на най-добрите национални традиции, подготвяйки се за предизвикателствата на живота в един глобализиращ се свят.

В настоящия момент се обучават 776 ученици в дневна форма на обучение и двама в самостоятелна форма на обучение разпределени в 30 паралелки.

От учебната 2023/2024 обучението в 8 клас включва 4 паралелки с профил „Чужди езици“ - 1 паралелка - английски език с втори чужд испански език, 2 паралелки -немски език с английски език, 1 паралелка френски език и английски език и 2 паралелки с профил „Софтуерни и хардуерни науки“ съответно с английски език и френски език.

ГПЧЕ „Симеон Радев” от основаването си до днес успява да запази лидерската си позиция в образователната система в региона. Училището е сред най-желаните за учениците, завършващи седми клас. Това само по себе си е признание за качеството на обучението в гимназията.

През 2005г. гимназията е оторизирана от просветните министерства на България и Германия да работи по проекта „**Немска езикова диплома**” – езиков сертификат, даващ право за следване в чужбина. Училището работи успешно по проекта, бележейки през годините много върхови постижения в изпита за немска езикова диплома. От 2007 година насам общо много ученици са носители на престижния езиков документ.

От 2012 година се води успешна подготовка и за получаване на **сертификатите на Кеймбридж**. От 2012 г. ГПЧЕ е пълноправен член в Асоциацията на Кеймбридж училищата и оторизиран изпитен център за сертификати на Кеймбридж за регион Перник.

ГПЧЕ "С.Радев" е изпитен център на "Бългериън екзаминаейшън борд" ООД представител на "Езикови изпити Пиърсън". От 2010г. гимназията е домакин на Коледно и Великденско математически състезания.

Поддържат се традиционно ползотворни контакти с Френския културен институт. Учениците, изучаващи френски език покриват сертификата DELF.

Учебна година	Брой ученици	Брой паралелки
2	7	30

През същите тези учебни години състоянието на персонала е следното:

Учебна година	Непедагогически персонал	Педагогически персонал	Образователно-квалификационна степен на педагог. персонал	ПКС и научна степен
2022/2023	12		Висше образование	
2021/2022	13	5	Висше образование	
2020/2021	12		Висше образование	
Вътрешни фактори		Външни фактори		
СИЛНИ СТРАНИ		ВЪЗМОЖНОСТИ		

<ul style="list-style-type: none"> - Квалифициран педагогически персонал. - Успешна реализация на план-приема на ученици. - Поддържане на относително постоянен брой ученици в последните години, което осигурява и финансова стабилност на училището в условията на делегиран бюджет. - Мотивирани ученици, подбрани с конкурс - Учениците се обучават по доказали своята ефективност училищни учебни планове, отговарящи на интересите на учениците. - Висока успеваемост на учениците на външно оценяване, олимпиади, конкурси, ДЗИ. - Съвместна работа по проекти на учители и ученици. 	<p>Предоставяне на качествено образование.</p> <p>Включване на учителите в различни форми на квалификация.</p> <p>Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците.</p> <p>Обновяване на дейността на Училищното настоятелство. - Изграждане на ефективно ученическо самоуправление.</p> <p>Провеждане на индивидуални консултации на психолога с ученици и родители.</p> <p>Утвърждаване на традиции и символи на училището.</p>
<p>СЛАБИ СТРАНИ</p>	<p>ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ</p>
<p>Понижаване на нивото на подготовка на новоприетите ученици.</p> <p>Недостатъчно добре оборудвани специализирани кабинети.</p> <p>Липса на добри условия за извънкласни дейности.</p> <p>Липса на съвременна спортна база.</p> <p>Незаинтересованост на част от родителите, формални и неизчерпателни практики на комуникация.</p>	<p>Недостиг на финансиране.</p> <p>Намаляване на броя на учениците в региона.</p> <p>Намаляване на мотивацията за учене у учениците.</p> <p>- Недостиг на кадри по природни науки и ИТ</p>

II. СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ГПЧЕ „СИМЕОН РАДЕВ“ ДО 2028 ГОДИНА

МИСИЯ

1. Поддържане на високо качество и ефективност на цялостния образователен процес в съответствие с изискванията на ЗПУО както и на всички поднормативни актове, за да отговорим на предизвикателствата на времето, в което живеем.

2. Осигуряване на всеки ученик на висока степен на функционална грамотност в областта на чуждоезиковите комуникационни компетентности в партньорство с Асоциацията на Кеймбридж училищата в България, с Британски съвет, с Френски културен институт, Посолства на Германия и Испания, Институти „Сервантес” и „Гьоте”

3. Придобиване на солидни знания при изучаване на информационните технологии и тяхното практическо приложение в целия образователен процес.

4. Спечелване и успешна реализация на различни национални и международни проекти.

5. Изграждане на стабилни партньорства и на взаимоотношения на толерантност и разбирателство.

6. Възпитаване и изграждане на необходимите социални умения на младите хора за общуване и правилно поведение в обществото.

7. Изграждане на личности, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм, с модерно виждане за света и с висока степен на конкурентоспособност, така че да превърнем България в просперираща европейска държава.

8. Развиване и поддържане на физическата дееспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот.

ВИЗИЯ

1. ГПЧЕ „С. Радев“ ще запази своя облик и традиции. То ще се развива като училище, осигуряващо билингвално обучение .

2. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на ЗПУО.

3. С автономията, която ни позволява ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни и избираеми форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

4. Ще приложим различните форми на обучение, заложи в ЗПУО – самостоятелна, индивидуална, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане от училище.

5. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

6. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще осигурим екип от висококвалифицирани специалисти: психолог, екип, който ще направи оценка и ще осъществи допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация.

7. Изработен е и се прилага Етичен кодекс на училищната общност, в създаването на който участват ПС, Общественият съвет и ученическото самоуправление.

8. Ще продължим да осигуряваме специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

9. Ще продължим да работим активно по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз, като създадем цялостна организация, в която ще бъдат включени ученици и техните семейства, педагози, представители на Обществения съвети на местните общности.

10. В следващия 5-годишен период ще продължим да изграждаме навици за здравословен начин на живот.

11. Ще продължим да обогатяваме книжното богатство на нашата библиотека, за да я превърнем в любимо място за отдих и творчество.

12. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с миналото и традициите на град Перник.

13. С оглед на динамично променящото се образование, училището се стреми да прилага “компетентностния“ подход, като нова методика за обучение за учене чрез правене.

ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО

1. КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И МЕРКИ ЗА НЕГОВОТО ПОВИШАВАНЕ

Стратегическа цел на училището е повишаване на качеството на предоставяното образование. Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните от училището публични образователни услуги с нормативните изисквания и с очакванията на потребителите на тези образователни услуги (ученици, родители, работодатели, др. заинтересовани страни).

Мерките за повишаване на качеството на образованието включват анализиране, планиране, изпълнение, контрол на постиженията от гледна точка на заложените цели и постигнатите резултати, както и отчитане на дейностите в процеса на обучение, възпитание и социализация на учениците и на управление на ГПЧЕ „Симеон Радев“ чрез внасянето на подобрения в организацията на работата и повишаване на образователните резултати на учениците. Предвидените мерки са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, с националните и регионалните приоритети и със Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

При изготвянето на мерките е следван подход, при който са оценени благоприятстващите фактори и резултатите на различни нива. За да бъде ефективен моделът ще бъде следван цикличен подход със следните фази: планиране на мерки и дейности, изпълнение, проверка на постигнатите резултати и корекционни действия по отношение на мерките и дейностите за тяхното изпълнение.

Качеството на образованието предполага изпълнение на политики и дейности, насочени към подобряване на образователните резултати на учениците и управление на процеса на развитие на ГПЧЕ “Симеон Радев”. За постигане на по-високо качество на обучението, възпитанието и социализацията е необходимо разработване и приемане на политики и дейности с конкретни мерки за:

- подобряване на процеса на преподаване;
- подобряване на качеството на образователния процес;
- оптимизиране на вътрешната система за оценяване постиженията на учениците;

- отчитане на индивидуалния напредък на всеки ученик;
- приобщаване на ученици със специални образователни потребности и/или в риск;
- мотивиране и задържане на ученици и превенция на отпадането;
- взаимодействие между участниците в образователния процес;
- повишаване на професионалните умения и компетентности на педагогическите специалисти;
- управление на човешките, материалните и финансовите ресурси;
- взаимодействие със заинтересованите страни.

Качеството на образованието в училище се осигурява при спазване на следните принципи:

- Законосъобразност при реализирането на всички дейности.
- Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик: ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
  - Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на обучение и възпитание в институцията.
  - Автономност при определяне на институционалните политики: в организацията (определят профилите, избират и съставят учебни планове, разпределят учебните програми в зависимост от потребностите на учениците, определят учебните предмети и разработват учебните програми и самоуправление, както и да сключват споразумение с висши училища за съвместно обучение по учебни предмети и/или модули за придобиване на профилираната подготовка във втори гимназиален етап,) в методите и средствата за обучение с цел осигуряване на качество на образованието.
  - Целенасоченост към постигане на планираните резултати в образователния процес, последователност и непрекъснатост в процеса за повишаване на качеството.
  - Иновативност и ефективност на педагогическите практики и на организацията на образователния процес, последователност и приемственост при прилагане на добри педагогически практики и обмяната/споделянето на открити практики.
  - Ефективност и ефикасност при разпределението, използването и управлението на ресурсите.
  - Лидерство, разпределяне на дейности и делегиране на отговорности за постигане на целите на ГПЧЕ “Симеон Радев”.
  - Прозрачност, информираност и удовлетвореност на участниците в

образователния процес (педагогически специалисти, ученици и родители).

- Партньорство, ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на обучението и възпитанието. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на заинтересованите страни.

Целите, които си поставяме са:

- Повишаване на качеството на осъществяваното обучение в училището.
- Образователен напредък и подобряване на индивидуалните резултати на учениците.
- Повишаване на резултатите на училището на външните оценявания.

За постигане на целите, свързани с повишаване на качеството на предоставяното образование, се реализират мерки в няколко направления:

Мерки, свързани с педагогическите специалисти:

- Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование.
- Подобряване на предварителната подготовка на учителите и планирането за учебните часове.
- Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности.
- Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на компетентностите на учениците.
- Развиване на компетентностите за ефективна комуникация с учениците.
- Включване на учителите в мрежи за обмен на знания и идеи.
- Подобряване на взаимодействието с родителите.

Мерки, свързани с учениците:

- Превръщане на ученика в активен участник в образователния процес.
- Проследяване на процеса на научаване чрез търсене на обратна връзка от учениците във всеки час.
- Изграждане на правила в класната стая, които ще дадат възможност за по-ефективна работа и усвояване на учебното съдържание.
- Осигуряване на консултации и допълнително обучение на учениците.
- Развиване на компетентности в сферата на гражданското, здравето и интеркултурното образование.
- Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.
- Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади и други училищни

и извънучилищни инициативи.

- Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение.

Мерки, свързани с училището:

• Анализ на резултатите от обучението през различните периоди от вътрешни и външни оценявания.

- Подобряване на физическата среда.
- Осигуряване и развиване на STEM обучение.

• Осигуряване на условия за ежедневно използване на електронни ресурси в учебните часове.

• Предоставяне на възможности за използване на разнообразни дидактически средства и материали, които да направят образователния процес интерактивен.

• Провеждане на пробни вътрешни и външни оценявания за запознаване на учениците с формата на изпитите.

- Провеждане на уроци на отворени врати.

• Предоставяне на възможност за включване в разнообразни форми за извънкласни дейности.

• Участие в училищни, общински, национални и международни програми и проекти.

• Активно взаимодействие с ученическия съвет, училищното настоятелство, обществения съвет, с неправителствени и културни организации и др.

- Ефективна комуникация с родителите.

- Контролна дейност на образователния процес.

• Повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в образователния процес чрез въвеждане на система от материални и морални стимули.

- Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.

Мерките за подобряването на качеството се реализират чрез дейности по оперативните цели. Предложените мерки за внасяне на подобрения в работата на ГПЧЕ “Симеон Радев” за повишаване качеството на предоставяното образование са насочени към преодоляване на слабите страни и рисковете, като се мултиплицират силните страни и се оползотворяват пълноценно всички възможности на училището.

Чрез прилагане на мерките и в изпълнение на поставените в Стратегията за развитие на ГПЧЕ “Симеон Радев” цели, ще се гарантира очакваното качество, удовлетвореност на участниците в училищното образование и индивидуалният напредък на всеки ученик.

Очаквани резултати, свързани с повишаване на качеството и ефективността

на образователния процес:

- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- По-добра организация на различните форми на обучение.
- Успешно участие във външното оценяване, ДЗИ и НВО, доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
- Засилване на възпитателната работа с учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
- Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт.
- Постигане на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование.
- По-широко навлизане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика.
- Подобрена материална, физическа и информационна среда.

2. ПАТРИОТИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ, ФОРМИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОСЪЗНАНИЕ И ОБЩОЧОВЕШКИ ЦЕННОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Патриотичното възпитание е част от процеса за формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание, възприемане и спазване на обществените норми на поведение. Ролята на ГПЧЕ “Симеон Радев” за патриотичното възпитание на учениците е все по-отговорна и важна. Патриотичното възпитание е в основата на формирането на национално самочувствие и идентичност. Безспорен ангажимент на ГПЧЕ “Симеон Радев” е запознаване на учениците с историческите успехи, приноса на българите в науката, в културата и в спорта. Аспектите, в които са насочени взаимодействията за патриотично възпитание, са част от възпитателната стратегия:

- Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи.
- Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство.
- Формиране на патриотични чувства, свързани с принадлежността към българската нация и държава и утвърждаване на единството на нацията.
- Информирание за научните, културните и спортните постижения на

представители на българската нация.

- Участие в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование.

- Организиране и провеждане на дейности по посока на синергия между националната и европейската идентичност.

Голяма част от тези взаимодействия се осъществяват в общообразователните учебни предмети, като това е най-изразено в обществените науки и гражданското образование. Важна роля за патриотичното възпитание има и часът на класа. Посещенията на кино, театър и спортни събития са част от стимулиращите мерки за учениците и отговорност на класните ръководители е тези възможности да бъдат пълноценно оползотворявани.

Патриотичното възпитание е част от времето за проектни и творчески дейности за учениците. Дейности с такава насоченост се планират и при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време. Целта е учениците да опознаят красотата на България, да посетят най-важните географски, исторически и културни забележителности и да видят многообразието на родината ни. Посещението на географски, исторически и културни забележителности е само част от дейностите за формиране на национална принадлежност и гордост. В това отношение националните програми с модули, свързани с темата, са от изключителна важност и увеличават капацитета на училището за постигане на резултати в областта. В проектните дейности също се поставя акцент на патриотичното възпитание. Включването по европейски програми дава възможност да представим нашата идентичност, култура, история и постижения на нашите партньори, но и да се запознаем с характерното за техните страни. Само ако познаваме добре собствената си идентичност, бит и традиции можем да оценим кои сме в същност и да бъдем достойни европейци. За осъществяването на патриотичното възпитание училището си сътрудничи с Регионалното управление на образованието, общинската администрация, училища партньори, културни институции и спортни клубове, както и с отделни личности.

3. ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ И УЧАСТИЕ В СПОРТНИ ДЕЙНОСТИ

Физическата активност и здравето са тясно свързани, а физическата активност, която се отчита на национално и европейско ниво, има цялостно влияние върху живота и здравето на ученика. Нашите ученици участват в различни видове физическа активност – играят игри и практикуват различни спортове. През последните години новите модели на

развлечение (компютри, мобилни устройства, социални мрежи) все повече набират популярност. В резултат от това физическата активност на младите хора спада и голяма част от тях имат наднормено тегло или дори затлъстяване. Като ключов участник при определянето на политики в сферата на здравеопазването и здравословния начин на живот Световната здравна организация препоръчва най-малко 60 минути извършване на физическа активност дневно от децата и младите хора. Отчитайки времето, което нашите ученици прекарват в училище, осигуряването на физическата им активност е отговорност и основен ангажимент на ГПЧЕ "Симеон Радев". Нашата цел е осигуряването на възможности за спорт във времето в училище, но и включване в училищни инициативи, целящи повишаване нивото на физическа активност извън рамките на учебния ден. За нейното изпълнение се спазват следните подцели:

- Задълбочаване знанията и уменията на учениците.
- Подобряване на техникo – тактическата подготовка.
- Повишаване физическата дееспособност на учениците.
- Формиране на способност за самооценка и работа в екип.
- Развиване на ценни личностни, социалнозначими качества: смелост, инициативност, находчивост, самообладание, самостоятелност, самоувереност, адаптивност.

Задачите, които трябва да се изпълняват са:

- Повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес.
- Създаване на възможност за селекция на ученици за участие в ученически игри по различен вид спорт.
- Формиране на двигателни умения и навици, развиване на физическите качества и подобряване на координационните способности.

Като резултати очакваме:

- Овладяване на разнообразна и ефективна техникo–тактическа подготовка.
- Класиране в Областни, Зонални и Републикански състезания от спортния календар на МОН.

Стратегиите, които използваме за насърчаване на положително отношение на нашите ученици към физическата активност в ГПЧЕ „Симеон Радев“, са:

- Създаване на дейности, свързани с физическа активност, които са забавни и имат за цел учениците да се чувстват добре, да добият увереност и да се забавляват.
- Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище.

- Създаване на среда, в която учениците са насърчавани да развиват своите спортни умения и да постигнат най-доброто, на което са способни.
- Създаване на програми, които да насърчат учениците да станат по-активни физически и да поддържат това през целия ден, а не само докато са в училище;
- Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за учениците, които не са ориентирани към спорта.
- Оценяване на дейностите, за да се гарантира, че са подходящи за развитието на учениците и използване на подходящи методи, включително и такива, свързани с отчитане на постиженията и прогреса.

В ГПЧЕ “Симеон Радев” учениците се поощряват да поемат отговорност за тяхното участие във физически дейности. Това се постига, като им се дава шанс да избират сами спортните дейности, в които биха искали да участват. Цел на училищното ръководство е привличане на ученическия съвет като посредник в тях. С разработването и провеждането на анкети сред учениците от различните етапи и степени се идентифицират интересите им и се правят съответните стъпки за развитие на предпочитаните от тях спортни дейности.

ГПЧЕ „Симеон Радев“, си поставя и цел да поддържа безопасни и модерни: физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения. Отчитайки бързото амортизиране на спортните зони и уреди, наш приоритет е отделяне на средства от бюджета на училището, но и постоянно търсене на допълнително финансиране по национални и регионални програми и проекти за поддържане на спортната инфраструктура.

4. ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели, свързано е със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето. Екологично образование е насочено към

формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

- изграждане на автономна личност, която отстоява общочовешките ценности, демократичните принципи и човешките права, познава институциите на демократичното общество, приема различията, цени своята културна идентичност, взема самостоятелни решения и носи отговорност за тях;
- функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност: възпитаваща в демократични ценности; насърчаваща инициативност, отговорност, солидарност; утвърждаваща устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от агресия; изграждаща и поддържаща позитивен психологически климат и създаваща позитивна образователна среда за диалог;
- емоционално ангажиране на учениците с проблемите на екологията и възпитание на младите хора в дълг и отговорност към природата;
- формиране на устойчиви нагласи и мотивация за водене на здравословен начин на живот и спорт през целия живот. Противопоставяне срещу различните видове зависимости.
- създаване на ефикасен модел за възпитаване на етническа толерантност, гордост и приятелство, както и за привличане и задържане на децата в училище чрез изучаването на различен фолклор;
- развиване на умения и навици за взаимодействие между носителите на различни култури.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализира:

- интегрирано в обучението по образователните направления;

- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;
- чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование.

Задачите, които си поставя ГПЧЕ „Симеон Радев“, при реализирането на дейностите са:

изграждане на общност, патриотично възпитание,

- възпитание в дух на толерантност и интеркултурен диалог, изграждане на здравна култура, екологично
- възпитание и познаване на принципите на устойчивото развитие, развитие на финансовата и правната грамотност на учениците,
- превенция на насилието.

Важно за гражданите на XXI век е да познават основните човешки права и свободи, да познават институциите и дейността им, както и основните механизми, по които съвременната демокрация функционира. За активните млади хора е важно да могат да формират мнение на базата на обективна информация, от която да отсеят фалшивите новини, които ежедневно ни заливат. Това от своя страна е свързано с умения като логическо и критическо мислене, които училището трябва да развива. Важен елемент от възпитаването на гражданска активност е предприемането на действия за решаването на проблеми в обществото, изразяващо се както във включването в инициативи, така и в организирането им. По този начин се възпитава и изгражда индивидуална отговорност за нашия собствен живот и промяната на средата около нас.

Поставяме акцент и върху безопасността на движението по пътищата, действия при бедствия и аварии, оказване на първа помощ, защото развитието на тези базови умения прави учениците по-съпричастни и отговорни, но в критична ситуация може да се окаже умение, което спасява човешки живот.

5. МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪВМЕСТНА РАБОТА С ИНСТИТУЦИИТЕ ПО ОБХВАЩАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА И УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

През последните години ГПЧЕ “Симеон Радев” изгражда последователна политика за постигане на максимален обхват и ефективно включване на учениците в образователния процес. Работата по превенция на ранното отпадане от училище се

налага от разбирането, че реален напредък в намаляване на напускащите училище ученици може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се следва от цялата училищна общност.

Училището трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане. Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическия екип за намаляване броя на отсъствията, броя на преждевременно напусналите, следва да се основава на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления.

В ГПЧЕ “Симеон Радев” се подхожда индивидуално към конкретния случай на всеки ученик, застрашен от отпадане. Нашите усилия са насочени към това: да открием тази област, в която даденият ученик е добър; да му помогнем да се превърне в отличник в тази област, като развие своите знания и умения по приемлив за обществото начин; чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения в останалите области, които са заложили в учебните програми. Практикуваме своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от отпадане. На всеки ученик се показва, че той може да успява, да се научи да вярва, че може и иска. Причините за ранно напускане на училището, които сме идентифицирали, най-общо се свеждат до следните:

Социално-икономически причини:

- Лошото качество на живот на определени социални слоеве.
- Ниските доходи на много семейства, които не могат да поемат разходите на своите деца за образование.
- Децата, които не посещават училище, са ценен трудов ресурс и често подпомагат формирането на семейния бюджет, участват в домакинската работа или се грижат за по-малки сестри и братя.
- Търсенето на по-висок стандарт на живот принуждава много родители да емигрират в чужбина без децата си.

Образователни причини:

- Затрудненията при усвояване на учебния материал след продължително отсъствие и натрупани значителни образователни пропуски.
- Слаб интерес към учебния процес и нежелание да се посещава училище.
- Наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.

Етнокултурни причини:

- Отпадащи ученици от семейства с нисък социален, битов и културен статус.
- По-ниска ценност на образованието.

Психологически причини:

- Неувереност в себе си.
- Чувство за неуспех.
- Отчуждение от натрупания училищен опит и от училищната общност.

Когато учениците отпадат от училище, възможностите им за пълноценен живот намаляват. Отказът от образование значително затруднява реализацията на индивида. Ранното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения.

Институционални причини:

- Недостатъчно координиран подход между различните служби.
- Намаляването на броя на застрашените от отпадане ученици може да се осъществи чрез съставяне и реализиране на разнообразни и ефективни превантивни дейности.

Целта на ГПЧЕ „Симеон Радев“, по отношение на превенцията на отпадане, е да се развива като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за ученици, застрашени от отпадане. Това предполага изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност, създаване на положителни нагласи към учебния процес и стремеж за подобряване на учебните резултати чрез:

- Създаване на съвременна и подкрепяща физическа среда, защото е важно учениците да се чувстват комфортно и училището да бъде не само място, където те учат, но и за отдых и за социални контакти; да е привлекателно и да допринася за приобщаването на учениците.
- Планиране и реализация на дейности за подкрепа за личностно развитие на учениците. Стремим се да оползотворим всички съществуващи възможности за организиране на дейности по интереси, които се финансират както от бюджета на училището, така и по програми и проекти. Особено важно е включването в такива клубове на учениците с ниска мотивация, които по-често се превръщат в аутсайдери и отпадат от образователната система.
- Изграждане на ефективни модели на взаимодействие между училището и семействата. Активното включване в процеса на образованието на родителите също допринася за ограничаването на негативните процеси, водещи до отпадане на ученици. Въпреки че понякога комуникацията е много затруднена, спазването на принципи като уважение към всеки родител, независимо от различните гледни точки и социален статус, постоянна връзка и информиране относно развитието на детето му, създаване на условия за

участието на родителя в различни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други.

- Сътрудничество с институциите, които имат непосредствени ангажименти по Механизма, но и с организации, които могат да повлияят на ученика, семейството или обкръжението му. Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, общината, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“ са необходими във всеки случай, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта. Партньорства с читалища и библиотеки, спортни клубове, културни институции, неправителствени организации и фирми също са важни за въздействие върху учениците с ниска мотивация.

Процесът на проследяване на посещаемостта е важен за своевременното идентифициране на проблем за конкретен ученик. Съществува практика за ежедневно контролиране от класните ръководители и изясняване на причините за отсъствие на ученика.

Ролята, която класните ръководители имат за предотвратяването на проблемната посещаемост, а оттам и за риска от отпадане, е безспорна, тъй като те са хората, които най-често и непосредствено комуникират с учениците от паралелката и родителите. Те първо могат да установят зараждането на проблем и да приложат адекватни мерки за решаването му.

Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното поведение на ученици, включително налагане на санкции, също има своето въздействие за ограничаване на отсъствията.

Създаване на организация и осъществяването на контрол от страна на училищното ръководство по изпълнение на функциите на педагогическите и непедагогическите специалисти във връзка с ограничаване на отсъствията и предотвратяване на отпадането е от ключово значение за успешното осъществяване на дейността.

В зависимост от причините за проблемна посещаемост, риск от отпадане или отпадане от образователната система на учениците се предприемат мерки, насочени към:

- Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности.
- Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от бабите и дядовците си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми.

- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.

6. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОБУЧЕНИЕ И/ИЛИ ВЪЗПИТАНИЕ

Предоставянето на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик от уязвими групи в ГПЧЕ „Симеон Радев“ осигурява развиването на потенциала на всеки ученик, на ключови компетентности и умения за живот, изключително необходими в съвременното общество, гарантиращи личностна, професионална и гражданска реализация и е регламентирано в Закона за предучилищното и училищното образование. Осигуряването на равни възможности на учениците е във фокуса на стратегическите документи в сферата в т.ч. и чрез приетата през 2022 г. Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).

Осигуряването на равнопоставеност и недопускането на дискриминация при провеждане на училищното образование ще запази и развие българската образователна традиция, ще възпитава хуманизъм, толерантност и приемане на културното многообразие. Всеки ученик в училището ни има право на достъп до образование, независимо от етническия си произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството си. Това негово право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всеки ученик за активното му участие в училищната общност.

Интеркултурно образование в училището ни се осъществява във всички видове училищна подготовка по учебните предмети, както и в часовете на класа. Изграждат се положителни нагласи към включващо обучение у участниците в образователния процес – учители, ученици и родители.

Анализ на ситуацията: През последните пет години в ГПЧЕ „Симеон Радев“, се обучават между 740 и 776 ученици. Най-често срещаните трудности са по посока на единични случаи на тормоз и агресивни прояви от страна на учениците, системно отсъствие от училище на някои от тях, трудности в адаптацията при новоприетите ученици, трудности в общуването с родители поради незаинтересованост или отсъствие на родителите, единични случаи на агресивни прояви от страна на ученик към учител. Около 15% от учениците могат да бъдат идентифицирани като ученици от уязвими групи – такива с проблемно поведение, от различни етнически малцинства, с родители, които работят в чужбина, с един родител, от семейства с нисък социален статус и др. Функционират

Училищно настоятелство, Обществен съвет и Ученически парламент. Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности и възможност за личностна и професионална реализация, независимо от произхода на учениците, е осмислена цел на училището ни.

Водещи принципи в дейността на ГПЧЕ „Симеон Радев“, са:

- Осигуряване на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик.
- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището и последваща реализация.
- Поощряване на взаимното уважение, разбирателството и сътрудничеството между всички ученици, утвърждаване на интеркултурното и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
- Създаване на предпоставки за успешна социализация на учениците от уязвими групи.
- Изграждане на позитивен организационен климат и създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
- Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Реализацията на принципите се осъществява чрез дейности по оперативните цели:

- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
- Осъществяване на интеркултурно образование.

За осъществяването на тези цели училището търси подкрепата на семействата, на институциите и на различни неправителствени организации.

7. ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

Приобщаването на учениците от уязвими групи в нашето училище осигурява развиването на потенциала на всеки ученик, на ключови компетентности и умения за живот, изключително необходими в съвременното общество, гарантиращи личностна и професионална реализация.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование. Наредбата за приобщаващото образование го определя като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активизиране и включване на ресурси,

насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), приета през 2021г., е синхронизирана със стратегически документи на глобално и европейско ниво и представя визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. В нея са поставени цели за приобщаване на всеки етап от образованието, свързани с:

- Прилагане на приобщаващи модели за адаптация и плавен преход между отделните етапи и степени на образование.
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение.
- Системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси.

Образованието като процес е единство от обучение, възпитание и социализация и трябва да гарантира равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик, както и ранна превенция на обучителни затруднения. Основна цел на осъществяваното образование е интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Отчитайки стратегическите и нормативните регулации, целите, които си поставяме на училищно ниво, са:

- Осигуряване на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик.
- Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците.
- Своевременно установяване на обучителни затруднения и дейности на педагогическите специалисти за преодоляването им.
- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището и последваща реализация.
- Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства.
- Утвърждаване на подкрепящото образование като неотменна част от процеса на модернизация на българското училище.

Осигуряваната подкрепа в ГПЧЕ “Симеон Радев” е обща и допълнителна. Общата подкрепа за личностно развитие в училището ни включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие в училището ни се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания. Тя включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, дидактически материали, методики и специалисти. Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работи психолог заедно с екип от специалисти. Идентифицират се силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване. Извършва се оценка на индивидуалните потребности на ученика. При необходимост училището осигурява необходимите специалисти за осъществяване на допълнителна подкрепа от други институции в сферата на училищното образование. За осъществяване на процеса на приобщаване на учениците училището участва и по национални програми и проекти, реализиращи дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

8. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование дава дефиниции на понятията „тормоз“ и „насилие“, характеристиките им и разликите между тях и признаците, по които да бъдат разпознати проявленията им.

За противодействие на тормоза и насилието училището изгражда цялостна политика, елементи от която са подкрепата за личностно развитие на детето и ученика, изграждането на позитивен организационен климат, утвърждаването на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. В съответствие с Механизма в ГПЧЕ „Симеон Радев“, се стремим към изграждането на сигурна образователна среда, базирана на следните принципи:

- Изграждане на позитивна култура и климат, които:
  - приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
  - дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
  - насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност.
- Ефективно лидерство.
- Прилагане на цялостен институционален подход.
- Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците.
- Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информирание, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието.
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информирание), които:
  - развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата;
  - идентифицират агресивно поведение;
  - изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз.
- Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за осигуряване на по-сигурна среда.
- Партньорство с родителите.
- Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

При постъпването си в ГПЧЕ „Симеон Радев“, педагогическите специалисти и останалите служители се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, като при възникване на въпроси относно прилагането му се консултират с психолога.

В съответствие с Механизма, със заповед на директора на училището, е създаден координационен съвет. Съветът отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

Изготвя се оценка на ситуацията, която съдържа описание, доколко страните са запознати с темата за насилието и тормоза, какви са видовете насилие и тормоз, колко често се проявяват и какви са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента и какво трябва да се предприеме. Оценката се организира от ръководството на училището и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година. Координационният съвет изготвя план за превенция и интервенция на насилието и тормоза, който се утвърждава от директора. В плана се очертават дейности за превенция и интервенция и сроковете и отговорниците за изпълнението им. Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. На училищно ниво се планират разнообразни дейности с партньорството на родителите както за превенция, така и при интервенции в случаи на тормоз и насилие.

В съответствие с Механизма на училищно ниво е обезпечено ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза, възможност за консултиране с психолога, информация и материали по темата за насилието и тормоза в училище. Стратегическа цел на ГПЧЕ “Симеон Радев” е недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището. За реализацията на тази цел се следва Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Реализацията на Алгоритъма е свързана с изготвянето и ежегодното актуализиране на пакет от документи. Отговорност за организацията на дейността и съществен принос за реализацията имат председателят и членовете на Координационния съвет. Целта Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции дава възможност през периода на действие на настоящата Стратегия приоритетно да бъдат реализирани дейности за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин, квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието, включване в инициативи на регионално и национално ниво за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза, споделяне на успешни практики с такава насоченост, както и модернизиране на системите за сигурност и контрол на достъпа в училището.

В тази връзка ГПЧЕ “Симеон Радев” работи по следните:

Цели:

- Формиране и утвърждаване на общоучилищна култура на ненасилие и позитивна учебна среда в ГПЧЕ „Симеон Радев“, чрез изграждане на ценности, правила и процедури, предотвратяващи насилието и тормоза в училище за личностното развитие на всички ученици.
- Противодействие на училищния тормоз между учениците чрез прилагане на последователна и целенасочена политика, която да се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции.
- Повишаване осведомеността на всички участници в образователния процес, че насилието е неприемливо поведение.
- Изграждане на умения и техники за справяне с различните форми на насилие.
- Оказване на съдействие на органите по закрила на детето в риск в случай, че в училището има ученици жертви на насилие, или в случаи на кризисна ситуация.

Задачи:

- Да се ограничат проявите на тормоз и агресия между децата и учениците в училище.
- Да се разработи система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда. В извършването на този процес да се мобилизират и координират усилията на педагогическата и непедагогическата общност, на учениците, на родителите и всички извънучилищни институции, организации и служби.
- Да се повиши компетентността на родители, учители и ученици за справяне и преодоляване на насилието и активизиране на взаимодействието между тях.
- Работа с родители на деца в риск от насилие и оказване на психологическа помощ на деца – жертви на насилие.

Очаквани резултати:

- Обществена нетърпимост към насилието над деца и нарушаването на правата им.
- Оптимални условия за сигнализиране и предприемане на конкретни и незабавни действия за дете в риск и за нарушаване правата му.
- Работещ вътрешен механизъм за подаване и споделяне на информация в случаи на деца в риск или жертви на насилие.

9. ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСК ОТ РАННО ОТПАДАНЕ ОТ СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Превенцията на риска от ранно отпадане е стратегическа цел в рамковите европейски и национални документи. Училището ни отчита като национален и регионален приоритет предотвратяването на отпадане от системата на училищното образование и осъществява дейности с активното участие на педагогическите

специалисти и учениците. Търси и подкрепата на традиционните ни партньори: родителите, институциите и неправителствените организации. Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) адресира цели и групи мерки към превенцията на риска и ранното отпадане от образователната система, насочени към учениците и семействата им, но и към развитие на уменията на педагогическите и непдагогическите специалисти в училище за работа с ученици в риск от отпадане от образователната система.

Целта, която си поставяме, е превенция, която да предотврати възникването на предпоставки за преждевременно напускане на училище и интервенция, насочена към създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане. В ГПЧЕ “Симеон Радев” се осъществяват дейности в различни направления за реализацията на поставената цел:

- Повишаване на качеството на образование чрез осигуряване на позитивна и подкрепяща образователна среда.
- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи и такива със специални образователни потребности.
- Обвързване на осъществяваното образование с възможностите за реализация на пазара на труда.
- Прилагане на модели за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от образователната система.
- Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности.
- Активно участие в процеса на образование на родителите.
- Подпомагане на семейства на социално слаби ученици.
- Оказване на подкрепа от външни институции за навременно въздействие срещу негативните фактори на средата
  - Високо развитие на: родноезиковата подготовка, чуждоезиковата подготовка, подготовката в областта на информационните технологии и подготовката по всички други предмети.
  - Формиращо оценяване и самооценяване.
  - Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители.
  - Висок професионализъм на педагогическия екип.
  - Ефективна управленска дейност.

- Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.
- Продължаване, обогатяване и утвърждаване на традиции и ритуали в училищния живот.
- Обвързване на обучението на повечето предмети с информационните технологии и по-ефективно използване на облачните технологии в управлението на училището и в обучението

РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Разширяване на автономността на субектите в училище.
- Хуманизация на процеса на образование.
- Иновативност и творчество.
- Толерантност и позитивна етика.
- Прозрачност на управлението /диалогичност, ангажираност, отговорност, публичност на проблемите, устойчивост на решенията, предвидимост на развитието.
- Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

III. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Изпълнението на заложените цели в Стратегията на училището ще бъде финансирано от следните източници:

1. Делегиран бюджет.
2. Национални програми за развитие на образованието.
Механизъм за възстановяване и устойчивост (Recovery and Resilience Facility).
4. Програма за образование 2021 – 2027.
5. Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027.
6. Програма „Еразъм“ +.
7. Други европейски и международни фондове и програми/проекти.

Чрез дарения.

IV. ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИСИЯТА И ПОСТИГАНЕ НА ВИЗИЯТА НА ГПЧЕ „СИМЕОН РАДЕВ“

1.Административно-управленска дейност:

- Разпределение на изпълнението на заложените стратегически цели в годишен план за дейността. Определяне на конкретни срокове, задължения и отговорности по реализацията им. Докладване на резултатите.
- Повишаване ефективността на контролната дейност – педагогически контрол, административен контрол.
- Разпределение на учебния материал, утвърждаване на учебни планове.
- Избор на учебници, учебно помощна литература, учебни пособия и други информационни средства.
- Създаване на екип за мотивиране на персонала на учебното заведение с цел издигане на рейтинга.
- Работа на училищното ръководство и педагогическата колегия в посока на повишаване на инициативността от страна на родителите за участие във вътрешно-училищния живот и мотивиране заинтересоваността им.
- Разработване на критерии за оценка труда на преподавателите в рамките на училището и толериране стремежа към реализация и кариера в рамките на училището.
- Актуализиране на портфолиото на преподавателите

2.Образователно-възпитателна дейност:

- Провеждане на дни на отворени врати по различни учебни предмети.
- Прилагане на иновационни технологии от квалифицирани преподаватели, чрез разчупване рамките на стандартната класно-урочна система с нови методи и форми и прилагане на интерактивно обучение , и иновации.

- Обособяване на училището като център на социални и културни изяви, разширяване връзките с други организации и институции.
- Планиране разширяването на връзките с културните институции в града за формиране гражданско възпитание у учениците.
- Отбелязване на годишнини, религиозни и официални празници, посещения на културни институти.
- Обсъждане на здравословното състояние на учениците. Обсъждане проблеми на възпитателната работа.
- Прием и обучение на ученици в паралелки с профил „Софтуерни и хардуерни науки“ с интензивно изучаване на чужд език.
- Развитие на извънкласните форми и работата в групи по интереси с насока към СТЕМ направлението, дигиталната креативност, гражданското образование, медийната грамотност, изкуствата, спорта, екологичната култура
- Създаване на зона на природните и математическите науки и интерактивна лаборатория
- Утвърждаване на ролята на учителя като медиатор и мотиватор в учебния процес
- Прилагане на иновативни подходи с оглед качествено образование и развитие на гъвкави и професионални умения за подготовка за професиите на бъдещето
- Усъвършенстване на работата с УН, привличането и приобщаването му в училищния живот и развитието на училището

3.Квалификационна дейност:

- Повишаване на квалификацията на преподавателският състав, чрез осигуряване условия за участие във вътрешно-квалификационна дейност, осигуряваща необходимата педагогическа и методическа култура и подготовка на педагозите;
- Самоусъвършенстване по приоритети от педагогическата колегия за повишаване на конкурентноспособността и професионалното самочувствие;
- Планиране на семинари за повишаване квалификацията на учителите за обогатяване формите на вътрешна и външна квалификация;
- Включване в Училищния годишен план за повишаване на квалификацията, финансиран със средства от бюджета на училището.
- Повишаване на квалификацията на персонала чрез участие в проекти по Програма "Еразъм" в направления предметно- методическо усъвършенстване, развитие на дигиталните компетентности, психологически аспекти в работата на учителите с

учениците /управление на класната стая,разрешаване на проблеми, формиране на меки умение в учениците/.

4.Социално битова и културна дейност:

- Модернизиране на материално-техническата база, чрез извършване на основни и текущи ремонти, закупуване на техника и материали.
- Реализиране в училището на дейности, свързани с превенцията на противообществените прояви посредством ефективно организиране на извънкласната и извънучилищната дейност;
- Планиране честване на национални, общоградски и вътрешно-училищни празници и мотивиране участието в тях
- Стимулиране на участието на децата и учениците в пресъздаването на традиции и обичаи с цел изграждане у тях на нравствени и естетически ценности;
- Осигуряване на безопасна и здравословна социална и физическа среда за ученици и учители.
- Подобряване на физическото развитие и дееспособността на учащите се.

5.Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията:

- Подобряване на дейностите по финансово осигуряване на училището за реализиране стратегическите цели, като се залагат приходи от бюджета на общината, така и от собствени средства, осигурени от извършване на допълнителни дейности и от дарения.
- Подобряване процеса на бюджетиране, като се въведат механизми за икономично, ефективно и ефикасно разходване на ресурсите;
- Използване на извънбюджетните средства за дофинансиране на дейностите по реализиране на стратегията, участие в целеви програми.
- Въвеждане на политики и процедури за опазване на собствеността и активите на учебното заведение.

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
<p>- Високо развитие на: родноезиковата подготовка, чуждоезиковата подготовка, подготовката в областта на информационните технологии и подготовката по всички други предмети.</p> <p>- Формиращо оценяване и самооценяване.</p> <p>- Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители.</p> <p>- Издигане на качеството на образование за постигане на ДОС.</p> <p>- Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите за учене чрез действие.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формиране на екип от висококвалифицирани учители чрез: <ul style="list-style-type: none"> - повишаване на квалификацията на дългогодишните педагогически кадри; - провеждане на целенасочен подбор на новоназначените учители, притежаващи висока квалификация и владеещи чужди езици, ако това се изисква по учебен план на съответния предмет, притежаващи опит за реализирането на проекти; - приоритетно привличане на учители – бивши възпитаници на училището. 2. Провеждане на тематични ПС с цел повишаване на вътрешноучилищната квалификация. 3. Осъществяване на сътрудничество между учителите от училището с учители от други водещи училища и/или ВУЗ с цел обмен на добри педагогически практики. 4. Обезпечаване на процеса на обучение с достатъчно технически средства и други необходими пособия. 5. Използване на интерактивни методи на обучение. 6. Използване на информационните технологии в процеса на обучение по всички предмети. 7. Мотивиране на учениците за участие в учебния процес чрез качествено обучение. 8. Въвеждане на нови форми за проверка и оценка на знанията на учениците .

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>9. Организиране и провеждане на вътрешноучилищни състезания, олимпиади, изложби, викторини по различни предмети.</p> <p>10. Привличане в училище на мотивирани ученици чрез провеждане на целенасочена рекламна кампания.</p> <p>1 . Съвместна работа по образователни проекти. . Повишаване на нивото на трудовата дисциплина. . Усъвършенстване на съществуващите училищни учебни планове и при необходимост разработване на нови, отговарящи на търсенето от учениците и на ресурсите, с които разполага</p>
<p>- Обща подкрепа за преодоляване на кризата в мотивацията на проблемни ученици и такива със СОП.</p> <p>- Поставяне на ученика в отговорна активна позиция при овладяване на знанията и развиване на способностите за самостоятелно търсене и използване на информация от разнообразни източници.</p> <p>- Подобряване на процеса на педагогическо взаимодействие между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители.</p>	<p>1. Развиване на ученическото самоуправление в училище.</p> <p>2. Предприемане на мерки за намаляване на броя на отсъствията от учебни часове чрез своевременно информиране на родителите.</p> <p>3. Осъществяване на съвместни инициативи от ученици, учители и родители.</p> <p>4. Работа за повишаване на функционалната грамотност на учениците.</p> <p>5. Утвърждаване на традиции и символи на училището.</p> <p>Включване на ученици и родители в разработване на проекти.</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>7. Прилагане на нови и разнообразни форми за работа с родители.</p> <p>8. Превенция на агресията, тормоза и други негативни прояви в училищната общност.</p> <p>9. Организиране на дейности за превенция на рискови поведения.</p>
<p>Интернационализация на училището и развитие на межкултурното сътрудничество, владеење на чужди езици и цифровизация.</p> <p>Доброто владеење на два езика в допълнение към майчиния език да се превърне в стандарт за учениците</p> <p>Прилагането на дигитални инструменти в учебният процес да бъде част от нормата в работата, Тъй като уменията за работа с ИКТ технологиите са за всяка професия особено за професиите на бъдещето.</p> <p>Да се развива чувството за европейска идентичност, наред с националното самочувствие и уважение към националните култури в Европа.</p>	<p>Необходимо е в училището в периода начин обучението, чрез който:</p> <p>1. Мобилности на учители за обучения и практики е чужбина да стане планирана закономерност в следващите 5 години в ГПЧЕ.</p> <p>2. Престоите в чужбина с учебна цел да се превърнат в практика.</p> <p>3. Участие в европейски проекти за реализиране на обмен на педагогически практики, за усъвършенстване, за съотнасяне на постиженията на учениците спрямо европейски стандарти за образование до 2028 г.</p> <p>4. Опресняване познанията по езика и методиката на преподаване и прилагане на нови методи на преподаване с включване на ИКТ , игри, ПБМ е съществено за учителите по чужд език и тези, които преподават предмет на чужд език чрез участия в структурирани обучения в чужбина или работни практики в чуждестранно училище.</p> <p>5. Разширяване на използването на проекто-базираният метод в обучението за насърчаването на предприемаческите и ориентираните към иновациите нагласи с цел да се отключат личния потенциал, творчеството и инициативността на учителите и учениците.</p> <p>6. Разширяване на компетентностите на учениците в областта на науката,</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>технологиите, инженерството и математиката / СТЕМ направлението/ и за мотивиране на повече млади хора да изберат кариера в тези области. Като се наблегне на квалификацията на учителите по тези предмети с цел както да бъдат актуализирани познанията им в тези области така и да бъдат осъвременени методите на преподаване , използването на огромния информационен ресурс и споделяне на опит на международно ниво.</p> <p>7.Участие на Гимназията в разнообразни инициативи свързани с дигиталното образование на национално и международно ниво, за да се помогне на учениците и учителите да се адаптират по-добре към живота и работата в епоха на бързи цифрови промени чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • по-добро използване на цифровите технологии за преподаване и учене; • развиване на цифровите компетентности и умения, необходими за живота и работата в епоха на цифрова трансформация; чрез равен достъп до релевантни качествени ресурси и платформи, както и приобщаване към хибридната форма на преподаване и учене • подобряване на образованието чрез по-добър анализ на данни и предвиждане. <p>Наблягане на Европейското измерение при преподаването, за да могат учениците да разберат значението на общите ценности в Европейския съюз и да развият европейска идентичност, да учат и за общото европейско наследство и за европейското многообразие и да разберат добре как функционира ЕС. Участието ни в Програмата за училищната мобилност "Еразъм" ще допринесе за придобиване на европейски опит, който да се мултиплицира в последствие. В съответствие с целите,</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>набелязани в Европейската образователна зона за периода 2023-2028 да се развиват възможности за сътрудничество с чуждестранни партньори, осъществявайки принципа на Европейска екипност, равностойно включване на ученици по полова принадлежност и насоченост към разширяване на международния обхват на програма Еразъм .</p>
<p>- Ефективна управленска дейност.</p>	<p>Демократизиране на управлението на училищната общност чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Включване на максимален брой учители във вземането на управленски решения, чрез участието им в дирекционни съвети, методически съвети и комисии. - Организиране на по-добра вътрешноучилищна информационна система. - Изграждане на ръководен екип. - Създаване на партньорски взаимоотношения със синдикалните организации в училище, с Обществения съвет и УН
<p>Използване на различни форми за мотивиране на персонала.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Увеличаване на индивидуалните трудови възнаграждения на работещите в рамките на утвърдените средства в делегирания бюджет. 2. Изработване на правилник за провеждане на ПС. 3. Формиране на система от морални стимули, изготвяне на Етичен кодекс. <ul style="list-style-type: none"> . Осигуряване и организиране на квалификацията на учителите. . Провеждане на тимбилдинг и обучения на колектива, семинари и др.

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.	Изграждане на работещо и ефективно Училищно настоятелство и Обществен съвет чрез привличане в него на бивши ученици, родители и общественици.
Материална база и допълнително финансиране.	<ul style="list-style-type: none"> . Работа по привличане на спонсори. . Разработване на проекти за обогатяване на училищната МТБ. 3. Естетизация на пространството около училището. 4. Актуализиране и обогатяване на фонда на библиотеката. 5. Текущи ремонти в кабинети и класни стаи. 6. Обезпечаване на подходящо обзавеждане на кабинети и класни стаи. 7. Внедряване на съвременни интерактивни средства за обучение – проектори, мултимедийни дъски и приложения.
Развитие на медийната политика за популяризиране на постиженията и дейностите на училището	<ul style="list-style-type: none"> 1. Изграждане на постоянен екип от учители, разработващи рекламната стратегия на училището. 2. Осигуряване на достатъчно средства по реализиране на рекламата. 3. Включване в рекламната дейност на учители, родители и ученици.

Индикатори

1. Повишен срочен и годишен успех на учениците по учебни предмети и класове.
2. Подобрени резултати от НВО и ДЗИ.
3. Брой участници и резултати от олимпиади, национални и международни конкурси, състезания и други творчески изяви.
4. Брой отсъствия на учениците от учебни занятия.

5. Брой на изоставащите ученици.
6. Брой ученици на поправителни изпити.
7. Брой ученици с наложени санкции.
8. Брой ученици със СОП, с изяви дарби, с обучителни трудности и в риск от отпадане от училище, за които е осигурена подкрепа за личностно развитие.
9. Брой на ученици, преждевременно напуснали образователната система.
10. Брой учители участвали в квалификационни форми и придобили по-висока ПКС.
11. Брой разработени и реализирани национални и международни проекти и програми.
12. Брой проведени публични изяви в полза на училището и общността с активното участие на родители и заинтересовани страни.
13. Брой публикации и изяви в средствата за масова информация

Стратегията за развитие се основава на принципите и насоките на ЗПУО, приоритетите на МОН и Община Перник и спецификата на ГПЧЕ „Симеон Радев”.

Стратегията за развитие е приета на заседание на ПС с протокол №1/ 15.09.2023г. и утвърдена със заповед на Директора на ГПЧЕ „Симеон Радев”.

Стратегията за развитие подлежи на актуализиране.

Стратегията за развитие е основание за съставяне на годишен план за дейността.